

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ ԳԵՂԱՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

ՈՒՄԱՌՈՒ ՄԻԼԻՅԷ ԲՕԼԻԹԻՔԻՑԷ ՎԷ ԻԼՄԻՑԷՑԷ

ՄԻԻԹԱՍԼԼԻԿ ՂԱԶԷԹԱ

ՆՈՒՄԵՐՈ 254 ՍԱԼԸ

ԻԻԶԻՆՃԻՒ ՄԷՆԷ

11 ՅՈՒԼԻՍ 1872

Սէտայը Հաղըգէթ շիմոխիք հաթթատա իւշ տէֆա եանի Սայը, Բէնչէնպիզ վէ ձուսաա էրթէսի կիւնէրի քէպիր նիւսէ իլէ նէշը օլունաւագ Ղաղէթանըն Սպոնաթը Սէնէփի 6. Սաթը սյըղը 3 պուշուդ վէ իւշ սյըղը 2 մէհիտիյէ վէ պէհէր նիւսիտի 40 փարա տըր: Թաշրալար իչիւն բօսթա իւնրէթի զամմ օլունուր: Սպոնաթըն Թարիխի պէհէր այըն պիրիտունէն եախօտ օն պէշիտունէն իթիպար օլունաւագ տըր: Ղաղէթայա տէրն օլունաւագ իչիւն կէօնտէրիլէնէք էփրադ վէ մէքեաթիպ Ղալաթանա էրմէնի Բիլիսէսի սօգաղընտա Ն. 19 իլէ մուրազգամ Սէտայը Հաղըգէթ մաթպաասընա իրօալ օ. օւնուր: Իլանաթըն պէհէր պրաալ իլք տէֆա 100 փարա, Էթիմէի տէֆա 60 փարա տըր: Ուղուն նէշրիյաթ իչիւն այրընա բազարըդ օլունուր:

ԱՍԻԹԱՆԷ 11 ՅՈՒԼԻՍ

ԽԱՐԻՃԻՑԷ

ՅԻՐԱՆՍԱ

Մարէշալ Մագմահօնուն Մ. Թիէրին խալէթի օլաճաղընա չիւփէնէ ևօդ տուր: Անհապը ֆէաաա, Բիթիխաղ իթաիլի մէտէքէ էհէմմիյէթ վէրմէք իչիւն պու Թարիդէ սիւլիւք իթմէլէրի իլէ Յրանտա. տա պիր էմիլիյէթը քեաթիլէ քէսպ իթմէք արգիւսինտէ պուլունմագտա տըրըլըր:

Պու կիւնքիւ կիւն Յրանտատա ճէր. եան իտէն պու էնթրիկլէրէ մարէշալը միւ. չարիլէյհ հէմէքքեար տէյիլ իտէ տէ, պա. ղը աահապը նուֆուսուն թէէսիրինէ վէ խաթըրնա իմթիսալէն պու մէմուրիլէթի մուվագաթ սուրէթտէ գապուլ իտէճէյի. չի պէյան իթմիլ տիր, ֆազաթ պու թէտպիրտէն նամուսունա խալէլ կէլէճէ. յինի մուախիւրէն ֆէհմ իլլէտիլինտէն վաթինտէն իսթիֆա վէ գապուլինտէն իս. Թինքեաթ իթմիլ տիր:

Պունունլա պէրապէր գրալ թէրաֆ. կիրանը ղայրէթ վէ ճէսարէթտէն տիւշ. մէյիպ հաթթա մարէշալը միւշարիլէյհին պու մէմուրիլէթի վուգուաթտան էվլէլ ղապուլ իթմէմէսի մուախիսալէն Մ. Թիէ. րին իսթիֆասը վուգուլինտէ գապուլ իտէ. ճէյինէ պիր տէլալէթ աատ իթմէքտէ տիրլէր, վէ քէնտուլէրինն ճահու ու ղայ. րէթի անճագ Մ. Թիէրէ իսթիֆա իթ. տիրմէքտէն իսարէթ օլունուր միւշահէտէ օլունուր տուր:

ԻԹԱԼԻԱ

Յիօրէնչատան մէվրուտ Թահրիրաթ. Գրալ հաղըթէլէրն, Բիթիպաթընտա օլան վիւքէլասը իլէ պէրապէր Սան Բօս.

սօրէտէ իգամէթ իթմէքտէ օլունուր, Բրէնս Ժէրամուն տախի մահալը մէղքիւրտէ պու. լունտուղու թէվաթուրէն սէյլէնիլլիյօր, Բօլիթիգա տայրէսինաէ պուլունան ղաթ. լար Թարաֆընտան պունա տայիր պիրիտա. պէր ալմամըլ իտէմ տէ, րէիսը վիւքէլու Մ. Լանյոյ պու աապաթ Բիթմէնթիտէն պուրաեա վաալ օլունուր տուր: Հայ պու քի մահալը մէղպուրէ մուֆուսըլէթի նէ սէպէ. պէ մէսիթ օլունուր հէնուղ նամալլումիտէ սի սիգի թէէմին իտէպիլլըրիմ քի Նա. րօլէճնիթլէրի Թիւլիյէրիլէ կէօնտէրմէք էպրէարընտա պուլունան միւ.վաթիպէրլէր իլէ միւշաղաթտա պուլունմուշ տուր: Չաննը աճիլաննէմէ կէօրէ Էրրաանըն չու հալը հաղըրէսինէ նաղար օլունտուքտա, ումումէն Նարօլէճունն թախթընը թէճ. տիտ իթմէյէ ճահու ու ղայրէթ օլունմագ. տա տըր: Հաթթա պունա Տիրօմասիա պիլէ չալըշմագտա վէ Մ. Թիէր տախի պունուն ղայրէթինտէ պուլունմագտա տըր մուախիւրէն Վէրսայըն սաղ թէրաֆիլիլի տախի պու իլէ մուվագաթ օլմագ իլիւն աղ մուվէնէթ իթմէտիլէր: Լաքին պու. րալարընը Թագտիրի իլահիյէ Յրանտայա էհալէ Իտէլլու:

Պու կիւն գրալըն Թահթը րիսաէ. թինտէ վիւքէլա մէճիսի ագտ օլունմուշ: վէ գրալ Սմէտէնին նէ կէօնա գուրթա. րըլապիլինմէսի Թահթը թէգէքքիւրէ ա. լընմագտա իմիլ, գրալը միւշարիլէյհ Սէր. րանն վիւքեալասընըն աղլինտէն սօնրա թէպուլ ղըեաֆէթլէ Մատրիտուն մու. ֆարէքէթ իթմէյէ մուվագաթ օլունու իտէ տէ, շէհրին էթրաֆընտա Չօրիլանըն ճա. սուսլարընտան եագայը էլէ վէրիպ, քէյ. ֆիլլէթ թէվաթուր պուլմագաղըն խաֆի. յէն Մատրիտ սարալընա ալմաթ իթմիլ տիր: Իլթէ Չօրիլանըն վիւքեալա րիա.

սէթինէ տուխուլ իթմէսինն նէթիճէսի:

Մալիւմիւնիւղ տիւր քի Բրիմին էօմ. րիւնէ գաատ իտէնիլլէրին պիրի տէ Չօրիլ. լա օլունուղունա շէքք ու շիւքհէ Բօգ տուր: չու սահիհ տիր քի Մատրիտ մուհաքէմա. թը ճինայէթը մէղքիւր հաղըրնտա պի փէրվա տալրաւարըլը հալտէ Սպանիա հիւ. քիւմէթի տախի պի գապտ ագրուր ուտու. ֆաղաթ ճինայէթին թահգիգ վէ թտու. տիգինէ մուվագաթըլլէթ կէօնթէրէն հա. քիմ տէ Չօրիլանըն պիր ղըլթա էմրնամէ. սի իլէ մէմուրիլէթինտէն իմարտ պիրլէ տալմանըն գարանըլտա գալմաղընա թէ. շէպալիւ օլունուր ուտու: Պու թէտպիր. տէն տէյիլ եալընը վիւքեալա իլլէ Վիգ. թօր Լամմանուէլ իլէ Տօն Ամէտէ տախի հէմ րէյ իտիլէր:

Խմտի Գրալ, Տօն Սմէտէ մախաու. մունուն էմրի իլէ չու մուխապէրաթը ալ. տըղը հալտէ, « Մատրիտուն սարալտա Չօրիլանըն նաղարը տըղգաթը ալթընտա պուլունմագտա տըր, վէ մու.մայիլէյհին էմրը մախաուսէսինի ալմատըղճա քիմսէ Լանընա վալամայօր», վէ պու մու.խապէ. րաթ իտէ Սպանիատան օլունուղլու, հու. տուտտան վարիտ օլունուլլիլի հալտէ ար. թըղ գրալըն միւթէէսիւֆ հալինի գօլայ. ճա ֆէհմ իտէպիլլըրին:

Սէֆայինի հարպիլէմիլին թալիմ իթ. մէք վէսիլէսի իլէ պահըր սէֆիտաէ սէյ. եահաթընը պիլէմէյիպ նէյէ համլ իթմէ. լիլիլ, անճագ թէէսիւֆ օլունաճագ եէրի չուրասը տըր քի, չու պէտպալթ քրէն. սին էօմրիւնիւ վիգայէ իթմէք իլիւն Լա. բանիանըն հանկը լիմանընա պիր վագթը միւթթէհիլտէ տօնանմամըլ հաղըր պուլու. նապիլէճէք տիր:

Պունտան իքի հաթթա ագտէմ Տօն Ամէտէ Սանտալիի գրալիլէթինտէն իսթի.

Ֆա վէ պիր մուվագաթ խտարէ թէջըի-
լի զըմընտա պիր մէճիս թէճէմմիւ իյ-
լէմէսի իթալիա թէրափընտան քէնտուսի-
նէ իթար վէ նասիհաթ օլունմուշտու ,
վէ պու մուվագաթ խտարէնին ազալարը
հէր նէ գատար Գրալ Սէրրանօվէ Էսթար-
թէրօ օլուպ պունլարա լիւր տէ ճուհու-
րիյէթ սէրկէրտէլէրինտէն պիրի իլալէ օ-
լունաճագ իսէ տէ , օլ քիմսէնին ինթի-
խապը ֆագաթ զըալա մէզուն իտի , պու
հալտէ զըալըն տախի մէմալիքի սէրիան
թէրք իթմէսի քէնտուսինէ ինպար օլու-
նուրտու :

Վագաթա պու նամիհաթլար հէր նէ
գատար գապուլէ շաեան իտի իսէ տէ ,
իծրաք զօլայ տէյիլ իտի , հաթթա Սմէ-
տէ , պալատէ զիքր օլունտուղու վէշ իւզ-
րէ , սահիլի սէլամէթէ վասլ օլմադ իշիւն ,
նէ իսթիֆա նէ մուվագաթ խտարէ
վէ հէ տէ ումու մէճիս թէջըիլինէ մու-
պալթէթ իթմէքսիլին սընըրտան իուրուճ
իթմէյէ թէշպպիւս իթտի իսէ տէ , մու-
վագաթ օլամաթ :

Տօն Սմէտէնին սահիլի սէլամէթի ի-
շիւն պու կիւնքիւ կիւն թէճէմմու իտէ-
վիւքալա մէճիսի նէ նէթիճէ հասըլ ի-
տէպիլէճէյիլնէ ազլըմըզ էրմէզ զանն ի-
տէրիմ քի պունտան իքի հաթթա ազաթմ
վէրիլէն նասիհաթ վէ իթալիանըն Սպա-
նիա գըալընա իծրա իտէճէյի մուվալէնէթ
միւրուրը զէման իլէ միւնքինսիզ օլտու ,
շիւնքի միւտախլէթ տախիլիյէ մէպսէսի
էսասէն մէյտանէ զօնուլտու :

Վիզթօր Էմմանուէլին իքինճի մախ-
տումինին էօմրիւ վէ Սանտալիի գըալիյէ-
թի պու կիւնքիւ կիւն Զօրիլլայա միւն-
հասըլ օլուպ մուվալիլէյն քէնտի պագա-
սընը վէ բօլիթիգաճա հէյիլէթինի գըալըն
քէնտուսինտէն էլիլա թուլթաճաղը թապիլի
օլուպ , վիւքէլա վէ քէնտի թէրափկիրա-
նընըն չէճաթ վէ ֆիւթուաթը ուզըրունա

ՄԵՏՆԵՐՆԱՄԵԻ ՀԱՊԵՐԻՍԹԱՆ

(253 ԲՅՅ ԼՈՒՐԵՐԱՆ ԿՒԷԼԵ)

Հաթթա պիզի պիր սաաթ ազաթմ
Ըսար-Ամպայա եթիլտիրմէք իշին պէյին
թէրափընտան սաաթ օլուն էմրի պիլ ճիւմ-
լէ շէլիլէրէ թէպիլիլ իթտիլէր իսէ տէ ,
էզճիւմէէ էրթէսի կիւնիւ պիզի նէ արա-
նան նէ սօրան , վէ նէ տէ եթմէք կէթի-
րէն պուլունմատըղընտան , էքմէք խուսու-
սու իշին պիր գաշ տէֆա Եէիլի թաճիզ
իթտիք իսէ տէ , պիր մախլուգու զայլը
մախտու կիպի իշիլմէզլիլի վուրուպ , նի-
հայէթ « նաֆագա թարափընտան պէն
քէնտի պօրճումու էտա իթտիմ , վէ ճէ-
միլէթէ տէ հիւքմ իտէմէմ , սիզ պէն-
տէն գուտրէթիսինիզ ճէպրէն էքմէք կէ-
թիլտէպիլիլինիզ » տէյէրէք ճէվապը
գաթ իթտի , Պու ճէվապտան պիր ազ
Կիւրէք ալըպ հէր նէ գատար պիրինտէն
օ պիրինտէն էթմէք թալէպ իտէրսէքտէ ,

զըալըն ֆէտա օլունմատը իճաթ Խալճէյի-
նէ քիմ չիւվիհէ իտէպիլիլ :

Վիզթօր պու տուր Վիզթօր Էմմանուէ-
լին էնտիլէյի ալիմէ վէ հիւզիւ թէէսիւ-
ֆէսի :

Մատրիտտէն թաշիրթաթը մախտուսէ ,
Մատրիտ 4 թէմուզ :

Տօն Սմէտէնին իսթիֆաթը Էմմանուէն
թէվաթ օլ պուլմագտա տըր , պու հաթթ-
թանըն սընըրտան գըալըն սարալը պօ-
շանըպ թէքմիլ տայրէլի գըալիլէնին Երմալ
էյալէթլէրինէ միւթէվէճճիհէն հարաքէթ
իտէճէյի գալիլին սէյլէնթէքտէ տիր :

Տիկէր պիր մէսէլէ տախի ճէրեան
իթմիլ տիր քի , կեան Բրուսիա վէ իթա-
լիա սէֆալիլինին Պարթէլէնա սուլիլինմա
վէ կեան Ինկիլիզ տօնանմատըն Գա-
տիգա քէօրֆէսինտէ քէլթ ու կիւզարի նէ
սէպէպէ մէպնի իտուկի պիլիլէմէյօր ,
շու հալլէրէ նազարէն մէմալիքի սայըրէ-
տէ իշին նէրէյէ վարաճաղընը քիման ֆէհմ
իտէմէտրէքինտէն Սպանիա հադ-
գընտա պի գայաթ տուրմագտա տըրալը ,
Դագաթ էկէրէի գուհուրա կէլէն պու
վագաթլէրէ քիշնապըր իլէ տըրգաթ օ-
լունուր իտէ մուհտէպիլի տիրէյէյէ պու
մէմալիքին վէսիլէ օլտուղու միսիլու պու
տիֆա տախի պիր ումու միլիթիլաֆաթա
մուճիպ օլաճաղը միւհիլէա տըր : (Իսիլէ)

Թունուստան պիր իթալիա զագէ-
թաթընա Լազըլան մէքթուպ մաալինէ նա-
զարէն Թունուստա մուղիմ Սլէմանեա
գօնաթըսու թէրափընտան Թունուս հիւ-
քիւմէթինէ (իւլիթիմաթու) Էօլլու
պիր թաշիրթաթ էրաալի իլէ Սլէմանեայը
Սլիլինիլէր նամ սարաալիլին հիւքիւմէթը
մէզպուրէտէ օլուն պէշ միլիճի ֆրանզըն
թէվալիլէսի թալէպ օլունուպ վէ պունուն
պիր սիւրէթէ րապթը իշիւն օրպայա պու
լունան իթալիա զօնուլտու տախի թէվա-
սիւթ իթմիլ օլունուղու իթալիա տան քէշի-

նա սաղըրըղա վուրուրտը , Էա տա խա-
նէլէրինտէ գափանըրըր ըպը վէ Ըսար-
Ամպա պէյինտէն զօրգտուգըրը իշիւն
բարա իլէ տախի էքմէք վէրմէզլէր իտի :
Պէյլէ իլէ օ ազլամ աճ գալըրըմըտան
չամուրա պէնզէր էքմէյէ տէ միւհթաճ
օլտուգ , լաքին պուլաճաթը : Անճադ
կիլիլտէն պիզէ րէհպէր օլուն վէ իաարէ
իտէն թէտալիլի իլաշի ապանթար գուլու-
սունտա Գանիլի մաշհաթը չէվէթ վէ
ինայէթ պուլուրտուղու կիպի պիզէ տա-
լի հիւքմէթինի վէ մէրհամէթինի կէօս-
թէրտի , Լըթէսի կիւնիւ սաքին օլտուղու-
մուզ խանէնին ճիւլարընա իքի նէֆէր կը-
րօնաւոր տիշէլիլէր կէլիպ , պէյազ աաա-
մըն օլտուղու մահալի սիվալ իտէրէրտի :
Պու տիշէլիլէրէ պիր նէվի պէյանաթ ի-
լէ ֆիլան մահալէ կիլմէլէրի վէ պէյազ
պիր իթթիար քտամա էքմէք կէթիլմէ-
լէրի թէնպիլի օլուն օլմալլէ , մէզպուրէ
տիշէլիլէր տախի պիր կիւնիւք Էօլտան
կէլէրէք իքի աաթա Էուվարուպ , վէ գը-
մըզը պիպէր իլէ րահիլէլէնիլէքմէք կէ-
թիլմիլէր իտի : Սահիհ պիր պէյանաթա

տէ զըլընան թէլէկրաֆտան անլալըմը տըր :

Թարափըրըզ վարիտ օլուն պիր պաշս տըր :

Մէհալլէ Հադիլին 1001 նումէթօլու
նուսիլէսի իլէ , Պագշեան Նիկողայոս րա-
հիպին լալէլիտէ թանգիմ օլունան յուն-
ուար 25 յայտարարութիւնա վազը իմ-
զա իտէրէք գաթօլիլիլ իթթիհատընտան
չագ օլուն Եարգլը ֆըրգասընա տէիալէ-
թինի միւլէյին պիր գըթա էրմէնիճէյայ-
տարարութիւնու մէշուտիմիզ օլմուշտուր :

Սէտայը խալզ , սէտայը հագդ գալ-
լինճէ , մէրգուլ րաշիպիլ Սաթիմանէյէ գա-
տէմ պաստըղը կիւնտէն պէտէն կէրէք ի-
սանընտան , վէ կէրէք իւլիլէթ իթտիլի
զաթլարըն աշվալինտէն վէ քէնտուսինին
տախի էքթեարը ֆալիտէսինտէն հէրան
իշիլպաշ օլունմուշ օլմաղլա , Գաթօլիլէր-
տէն քիմսէնին հիւսնիւ նաղարընը ճէլպ
իտէմէմիլ իտի : իշիլէ նիշայէթ իւլ էմր
կէլտի եթիլիլ օ կիւն , օնտա քի Գա-
թօլիլէրիլմիզ միւքէտտէր օլտուլար իսէ
տէ , մէսրուր տախի օլմուշար տըր տէսէք
ճայիլ տիր : Գօճաման փիլոսոփոսար , ազ-
սաղալը բաթալար հուղուգ ֆուրթունա-
սը ալթընտա զարգ օլտուգտան սօնրա :
Պագշեան կիպի զալիֆ վէ ճահիլ պիր րա-
հիպին մուգալլէմէթ իտէմէտիլինէ թէէս-
սիւֆ օլունուր , լաքին թաճիւպ օլունմազ ,
Տիկէ տայիր սահիլիլէր իլէ փէրվէրտէ
օլմայան պիր վիճաթընը հայզ ու ֆէյլի
պունտան զիյաթէ օլմաղլ :

Պագշեան րահիլ յայտարարութիւնու
նու շու քէլաթըր իլէ պաշլամը տըր ,
« Երազմիլի-նէ գալաթիլա հաթթ » Էանի սա-
հիլիլի մուհաֆաղաթիլմէք իշիւն , Նիկո-
ղոս րահիպ նէ ճիւնտ սահիլիլէր մուհաֆա-
ղա իտէճէյինի պիլտիրմէյիպ , պիր գաշ
սաթըր աշաղըտա քէնտուսին պիր թաղըմ
միհնէթ վէ մէշազպաթ յէթիլիլտէն պաշս
իտէրէք , Զիլլաթիլիլէր գալաթիլ քէլալմարը

համ օլունամատըղը հապէ Խալիլ իշ պու
միւրլէթ վէ ինսանիլիլ , Հապէլլէրին
միւրլիլթիլիլ վէ իլաքիլիլթիլիլիլ
գալըրըզ պիլ ֆիլ օլմաղլ , Էինէ միւզ-
թէվալը թէտապիլի իլաշիլէտէն իտի :

Գասըլ-Մարիամ տաղընտա կիրիֆթար
օլտուղումուզ միհնէթտէն մէճիւր օլ-
տուգ Զիլիլ պիր սաաթ էվէլէ նիլալմը
պիր պէլտէ , վէ նաղ օլունտուղունա կէօ-
րէ պիլիլ իշին գօրգուտան սալիմ , էմին
վէ րահաթ գանն իթտիլիլմիլ Ըսար-Ամպա
նամ մահալէ կէօնտէրմէլէրինի չէլլէրտէն
նիլայ վէ իսթիլէրամ իթմէյէ : Պէլլէնին
պէթիլէ շէլիլ իքի կիւն զալիլիլտէն 30
գատար քէթիլիլ թէրաքթիլմ իթտի էլա-
լէլիլմիլ թաղըլթիլիլ իշիլ , քի հէր պի-
րինէ պիրէր պօղլա , Էալսուպ պիր մըքա-
լըդ էշեա վէրէրէք , վէ տէօրթ պէթիլէք
սանտըղըրը տա Էիւրլէտէրէք , ալան տը-
շարը չըգաթ վէ զայպ օլտու , վէ իսանլէ-
րինի անլամատըղըմըտան նէրէյէ կէօ-
թիլիլթիլիլ պիլմէլ իտի , պունուն
իլէ պէրապէր օլ կիւն էլիլտէն ազլըմըզ
էրտի քի կէրէք Էանըմըզտա գալան վէ

էտրինէ միլլէթին իմ իշխողարընըն մուհա-
փըզլարընտան ալրի օլտուղունու, վէ կի-
լիկիա թարափարընա մէմուրիյէթ իլէ մի-
սիօնայր կիթտիյին վէ միլլէթին վէ բուհ-
պան կիթուհի Գաթօլիք քիլիսէսինին վար-
դպարտութիւնոյնու վէ Արաբիան քահա-
նայաթիւն հիւրիւմէթինի ճէրհ իթմէք-
տէ Գըլաուղունու իշիթմիշ տէ նիհայէթ
քէնտիլէր պիղղաթ Ս.սիթանէյէ թէշիլի
իթմիշէր վէ միլլէթին իմ իշխողարընտ
մուխալիֆ պուլունան գրամ իլէ պուլուն-
մուղար (եանի Գաթօլիքէր իլէ) քի հա-
ղըքէթի հալի պի զարազանէ թէաղըք
վէ թէճէսիւս իտէպիլին, են, են:

Գաթօլիքիյին բէրիւ Էքրէմինին ա-
ռիւն Գիւթ իլէ հիւրմ օլունան պիւր տա-
վանըն իւղէթինէ Գաղչեան նամ պիւր ճա-
հիլ բահիլի քնիլ, աստուածաբան, վէ
գաւառար կէլմիշ, նէ աղիւ մէմուրիյէթ,
նէ հիւրմէթիւ թէքէպըլէր, նէ ճիւրաթ
նէ վիճտան, Մէշրաւ ածիրինին միւքէթ-
րէր էմրիլէրինի աղիւմէյիւ տէ մէմուրի-
յէթինի թէքէ իլէ Ս.սիթանէյէ կէլէն պիւր
բահիլին միշրուիյէթ տէն տալիթէ առըմ
աթմաղընա աղիւքեար մէլիլ տիւր, պու-
մէսէլէյի պիլ էթրաթ թէճէսիւս իթմէք
իլին թէքէթիյին իսպաթըրընը բուպար
իթմիշ, վաղաւթընը օղունուշ, նիհա-
յէթ տոտուածաբան Գաթչեան պու մէսէ-
լէսէ մէղհէյի տայիւր պիւր մաստէ պու-
մամըշ օլտուղունտան գարար վէքիլի միւ-
լէթին իմ իշխողարընը մուհափաղա իտէն
գրամ իլէ պիւրէյիլէյէ վէ Գաթօլիքեան
Էլաթօղլիտան հիւրմիւ տլմընա կիւրմէյէ:

Մէշրաւ բաթրիյի Էլ-Էլմէթիլունէն
թուղեան իթմէք, քիւրմիլինի գրամաղ,
կանդալարընը բարընտանա, իրաւաւա-
թիւնտուղ իտաստիւնանք աղիլէմէք, աւ-
գիլեալ օլարաղ պատարաղ իթմէք, էճնէ-
պի թէմ փիսղափաղընը տեղալան թիւ-
մալան փիսղափաղըն հաթթա կաթիլիւ:

կէրէք կիտէն մալլէրիլիլին տահիլի պիղ
տէլիլիլ:

Օսմաթ Էքրէմինին իտաստէլէրինտէ գաթըր-
լար իլէ եօլա չըղաղընընը զէման կէօք
եիւղիւնտէ պուլունալար գարմաղարընը
պիւր հալ քէսալ իտիւլ, իտիլիփէ Էաղ-
մուր տալիս աղիւմէքտէ իտիլեան, աղա-
ղայա իթմէյիլէք պիւր սաաթ էլիլէլ Ըաւր
-Ամպայա վասլ օլմայա ճահա ու զայրէթ
իտէր իտիւր, վէ չէտիա իւլ հարաքէ պիւր
չայան կէլէլէք, սաաթ 11 տէ Գիթմիւր
-Եէսուս (Յիսուսի Յէթմիւր) նամ գարի-
յէյէ վասլ օլարաղ օ կէճէ օրատա գալ-
աղ, Հապէչիսթանալ չօգ. գարիլէլին
վէ մահալլէրին իտիլէրի Էն մահալին քի-
լիսէսինին վէ եալիտ մուղապաէս մահալ-
լէրին իտիլ իլէ թէսմիյէ օլունուրլար, Պու-
գարիլէնին սէքէնէսի պիլիլ չիւքանիլէ-
թիմիլէ միւճիլ օլաւաղ բատտէլէրտէ
ինսանիլէթ իպրուղ իթմիշ տիւր:

Սապահալլէն չէպիլ պիւր եաղմուր ի-
լէ պու գարիլէլէն հարաքէթ իտիւլ, պիւր
սաաթ գաւառար կիթտիլէր իլէ կիւնիւ
բաաթ կէլիլիլիլ պուլուն տահա զիյաւտէ

սուն քիլիսէլէրինէ կիւրմէք վէ զոպթ թի-
մէք, Սըբաղան քահանայապետին կոն-
դալարընը երթմաղ չըղանաղ, էմրիլ-
րինէ գարչը կէլմէք, բանաղընը մաս-
կարչ վէ զէվդ իթմէք, մէշրու կաթիլի-
կոս տուրուր էքէն քնիլանս վէ գաւա-
պարտեալ պիւր վիսղապուս կաթիլիկու
թանըմաղ, բանաղընը ալթընտա էօլէն-
լէրէ բահմէթ չըղարմամընը մաթլուպ
իթմէք, Վաթիլիան մէքիլիսինտէ վէլիլէն
տին մատտէլէրինի գապուլ իթմէմէք քի-
լիսէլէրիլիլ պաւաղ, տիւլարլար տէլիլ
փուղարանըն նափաղաւ օլան վարիլաթը
զասալ իթմէք, վէ քալիլէ վէ սալիլէ կիլի
մատտէլէրտէ Գաղչեան կիլի ճահիլ պիւր
բահիլ պէղհէպէ վէ Սըբաղան քահանա-
յապետին հիւրիւմէթինէ քարչը պիւր
գաւառար կէօքէմէթիլ թաղտիլտէ քէնտի-
նէն քալիլ սաւաքէլիլան քիլիլին չիտտէ-
թիլնէ ուղարաղընը Էիլ քէք մալիւմաթը
վէ թահաղըթը իլէ կէլէմէմէս իլմտէ
վէք նաւան, զամիլիլտէ վէք Էաւան,
վիճտանընտա վէք Էաւան վէ Էաւ ու
փիլանա շահան պիւր մալիլուղ օլունուղ-
նու իսպաթ իտէր: (Պիւր Գաթօլիք)

Գաւաթէյ 10 Յուլիս 1872

Միւլէլիլի:

Սաքինէսի պուլունտա զոպմաղ գարի
յէտէ իշպու աթիլտէքի փիլիլ չէնի գաւառ
իլէ օլան ճիւղալէթ բայիլայն մէշրուա-
մուղ օլունուղալան գաղէթայըն միւլէթի-
րէնիլէ տէրք իթմէնիլ միւլէթիլնա տըր:

Սահր հալին ալթընէր քէնչէմպիլ
կէճէթի Եամ ահալիլ միւլէթիլէրինտէն
իլիսա Զիլէպի նամ զաթըն օն աթթիլ Էա-
լընտա պիւր քէրիլմէսի, քէնտի մահալլէլ-
րինտէ պուլունան պիւր Յըրմաղ փաթիւա-
լընըն էլիլնէ մայիլէթիլտէ պէլլէմ պուլուն-
տաղաղ հալտէ վիլիլթա վէլիլ, սաաթ իլիլ

ճօլուն վէ սէրի իւլ հարաքէ պիւր տայա
տահա բաթթ կէլալիլ քի, պուլունան կէլ-
մէք պիւլունալիլին մուլաթալալ իտի-
վէ զըլըրընա իտայր Էօղարըն օղունու կի-
տիլ, վէ պիւր կէլիլ մահալիլ քուլաւա-
աղք իտէ, մէճպուր օլունուղ քուլունալա
չըղալա կէլմէյէ, Լաքին պէն սուլըն սօ-
վուղունուղտան գօղունուղըն իլին հայ-
վաթիլ իւղէրինէ օթուրտում եարմալուն-
մուշ, իլիլ Էանըմա մուհափաղա իլին ա-
տալար թալիսա գըլարաղ վէ ճէնալը
Հաղըն իտիլի կիլիլտէն թէլէթիլիլ ի-
տէրէք, պիւրտիլ գաթըրընը սուլուն ի-
լինէ, քալիլ տէքիլնէ Էթիլիլտիլ իտէ,
հայվան մուլաթալալ փէհմիլտէրէք, պէ-
նի իւղէրինտէն աղալիլ աթթը, վէ քէն-
տիլի պալապար Էիլլէլէլ, Եանըմալիլէր
ալէնի թէքընը հալվանըն իւղէրինէ օ-
թուրթմաղա չօգ չալընըն իտէ տէ,
վիլլէրին օլամաղ: Հաթթա անլէր տալի
հէմ քէրտիլէրին հէմ պէնի պիւր վաղըթ-
տա սուլուն տէլէթիլա պըլնընըն գար-
չը մուհափաղա իտէվէթիլիլտէն, պիւր
չաղըրըն վէ պաղըրըն իլէ պէնի սուլուն

պուլունուղ բատտէլէրինտէ ալթէթի էսնա-
ոլնտա, նալէհան պիւր զապթիլէ մէրաւ-
մէնին իւղէրինէ հիւճմ իլէ, պիւր էլի իլէ
էլլէրինի թուլալ տիլէրի իլէ տալիլ Էօճ
չաղընը պօղաւաղ տէրէճէսինտէ սըղաղաղ-
Էէրէ Էաթըրմըն տըր, պէսլէմէ շալըրտը-
ղընտան պաղըրմայը տէրիլաթըր իտէմէ-
յիլ, անճաղ մէրաւմէյի զատարա վահ-
չիլին էլիլնալն թահիլէ իթմէք իլին բէք
չօգ սայ իթմիշ իտէտէ, մէրգուլուն ճէպ-
րինէ գարչը գօլամաղընտան մուհափաղ-
օլամալըն տըր, նիհայէթ պիլարէյի Էէր-
տէ սիւրիւլէյէրէք կէօթիւրմէսինտէ, մէղ-
քիւր Էքանըն իտէսինտէն կէօթիւպ
պիլարէ իլիլ իմտաւա գօլալարընտա,
զապթիլէ անիլտէ պըրաղըլ փիւր իթ-
միշ տիւր, վէ Էլան տալիլ քէրպէթ օլունա-
մամըն տըր:

Հալ պու քի հիւրիւմէթը սէնիլէնին
էհալիլի հաղընտա պու կիլիլ ճէպալար-
լըք վէ փէնալըղընը օլամաւալ իլին
լուլիլէն թայիլին իթմիշ օլունուղ քիմէ-
լէր թարափընտան պու կէօնա վահիլիլէլ-
րէ պաղը քէրէ Էիւրաթ օլունմաղ հէմ
թէէսիլիլ հէմ տալիլ թահիլալիլմիլիլ
միւլիլ օլունուղ տուր:

Եուրաղ տալիլ թահիլալ շալան տըր
քի, մահալլէլի մէղալարէ պուլունան զա-
թըն պիւրիլ օրալարտա կէլիլմէքտէ պու-
լունաւալա հալտէ, զապթիլէլին մէրաւ-
մէնին իւղէրինէ հիւճմ իթմէսինի կէօ-
թէլէք տալիլ պիւր մուլամաաթ իթմէքթի-
լին պըրաղըլ տալիլալ տուր, պուլուն-
տալիլ օլ զաթըն տալիլալալուն զայլէթ
նօղտանըղըն հէվալէ իթմէլիլ տիւր:

Թիւրքիստան

Թիւրքիստանի ամիլիլ միւլիլիլի Պօստու
վալիլի սաղըր տէլլէթիլ Մուլթափա Ս-
ոլմ վալա հաղըլէթիլնէ:

պըրմընա թէքը իթմիլէր: Էաթին պիլէ
տայիլա թէլիլիլ վէ քէլիլ օլան օ կիլ-
լիլ գաւաթիլ սէլիլան իմաաղըն Էթիլ-
տիլ, սուլուն պէնի ալըլ կիլթմէսինտէ
գաղընա պիւր պէլիլ Թալ բաթթ կէլիլ
իլիլ Էլիլ իլէ մէղըրըն թալը գուճաղա-
ալմ, վէ թալիլիլ պիւր սէլիլ իլէ պէնի
արղա թէրափընա տըր կէլիլ, քի օրա-
տա գալանըն մէն իթմիլիլ իլէ սուլուն տէհ-
էլլէլ տըրմընը միւլէթիլ օլունուղն-
տան, սուլուն հիւճմիլնէ գարչը սուրա-
պիլիլ: Օրատա քէլիլլէր ուղուն սը-
րըղար կէլիլիլ գըրտան պանա ու-
ղաթըրար, վէ պու սըրըղարը թալիլա-
րալ պու վէլիլ իլիլ Էիլ տէփա օլարաղ
էօլիլմիլիլ փէնէսինտէն իլիլա օլունուղ:

(Տէլիլ)

Յըրգայր տաքերի յետի գոմանտանը զը
իւն Պոսնա վիլայէթի վալիի իւշիւնճիւ
օրտույու Հիւսայուն միւշիւրի սապըգ տէվ-
լէթլու Տէրվիլ փաշա հաղթեթլէրինէ,
Իւշիւնճիւ օրտույու Հիւսայուն միւշիւրի
Կիւրիս վալիսի սապըգ տէվլէթլու Էօմէր
փաշա հաղթեթլէրինէ թէվլէրիս պույրու-
մուշ սուր:

Սեպտեմբեր 2-էն զաղէթասը միւշիւրի
ճէ Կիւրիս մուհարրէր պէնտին իւք յըգա-
րըլաճագ նիւսիսէսինէ տէրճ ու իւնը նի-
յաղ օլունուր:

Իշպու շէհրը թէմուպուն ալթընճը
բէնչէմպիս կիւնիւ չըգան Մէհմեդ զաղէ-
թասընըն պիր պէնտին տէ, կէօյա, ըրւթ-
պէթլու Հասուն էֆէնսի թարաֆտարանը
պուլունան զէվաթտան պաղըլարը գալլէն
վէ պիր թագըմը տախի ֆիւրէն թէրաֆ-
տարըգ տալաթընտան չէթլմիշ օլտուգլա-
րընը պիր զաննը պաթըլ իւզէրինէ իւն
իթմիշ տիր:

Ձէվաթը մուսայիլէյիսիսիւ պիր կէօ-
նէ թահվիլի աթվար վէ էֆթար իթմէյիս
պուլարըն քեաֆթէսի պիր թէյֆիդաթ ի-
լէ զարաղ վէ խուսուսէթլէրինէ թէրվի-
ճինէ մէտար օլաճագ պիր թագըմ քիզ-
պիլաթտան իպարէթ նէշիլաթ ֆիւրիստէն
օլտուղու պէտիսի վէ աշիքեար տըր: Հէ-
լէ թընկըրզատէ ֆամիլեսար հագգընտա
եաղտըրը (ֆիւրէն) թապիրի քիւլիէն վա-
հի վէ պիէսաս պիր արաճիթ օլմուշ օլ-
տուղունտան, պիր կէօնէ գապուշ օլուն-
մայլալ ըէտտ վէ ճէրհ օլունուր: անճագ
օլան իշ, երմի կիւն մուգատտէմճէ միւ-
լէթը սայրէտէն օլարագ տէլլալ Մարգար
նամ քիմէսէնին թընկըրզատէլէր թարա-
ֆընտան թէսվիյէ օլունաճագ պիր էլզէմ
իշի օլմասը իլէ, պու իշին սիւրաթը թէր-
վիս վէ թանկիմի զըմնընտա ֆամիլեսար
մուսայիլէյիսի գաթան ալեսահ վէ խապէ-
րի օլմայարագ տէլլալ մէրգում զըյապէն
մուխալիֆ թարաֆ իլէ պիր մուսմէլէի նի-
ղամիյէնին իճրասընա ճիւրաթ իթմիշ օլ-
տուղու իաթիլապար օլունտուգտա, տէրհալ
մուսմէլէյի մէղթիւրէնին ֆէսիս վէ իպ-
թայը էսպապընա պիլ թէյէպպիւս քէէն-
լէմնէթիւն հիւքմիւնէ գօնուլարագ խու-
սուսու մէղթիւր էլէնվի հիյէթը ասիլյէ-
սինտէ տուրմագտա օլտուղունտան (ֆիւրի-
լիլաթ տէնիլէն լաֆսըն քիւլիէն թիւրա-
աթ վէ պի էսաս օլտուղու պու տէլիլ իլէ
միւսթէտիլ տիր:

Փամիլեսար մէղպուրուն ճէմիի զէ-
մանտէ հէր պիր էֆթար վէ հարաքէթլէ-
րինտէ սապիթ գատէմ օլմասը միւսթաղ-
նիի պէյան օլտուղու վէ եինէ օլ վէճհ ի-
լէ սէպաթէ տէվամ իթմէթտէ պուլուն-
տուղընտան, պունտան պէյլէ պու
մագուլէ զաղէթանըգա տէրճ իտէճէթ օլ-
տուղունուղ հալաթիսաթըն պահա վէ էթ-
րաթը իլէ թահգիգ վէ հագիգէթը հալին
թէտգիգիւնէ իթինա օլունարագ տօղրու-
յու եաղմագլա քէսպը իթիպար վէ խիլաֆ
վագը նէշիլաթտան իճիլնապ վէ իճի-

րաղ իթմէնիգի խալիսանէ թալիլէ վէ իւ-
թար իտէրիմ:

Մէհմեդն հէր էէվմ նէշը իլլէմէթ-
տէ օլտուղու մէնէյի միլիյէ պէնտիւրի
վէ Պաթօլիքլէր ալէյիսինէ պահալարը հէվ
միւսթէրիաթ վէ քիզպիլաթ օլտուղու վէ
հագգ ու սըհհէթի ապա եաղմամագ իսէ
քէնտուսինէ ասէթա պիր ֆէրսիլը տուտ
իլէ հէր նուսիսինի արաճիֆլէ մալամալ
իթմէթ օլտուղունտան կէյէնտէ Պաթօլիք
րուէսայը միւսթէպէրան ալէյիսինէ եաղ-
տըրը մէղալէնին ճէրհին հալի սալա-
տէ մուհարրէր մէթթուպ իլէ տա-
խի միւսալիթ օլմուշ տուր: զաղէթայը
մէղպուրուն րուէսաս ալէյիսինէ եաղտըր
արաճիֆին մուսայիլէյի թընկըր զատէլէ-
րին գապուլ իթմէյիս ըէտտ ու ճէրհէ-
րինէ իպրօղը թէյէթթիւր իլէ պէրապէր
սայըր րուէսմանըն տախի հագլարընտա
աղվ օլունան իթիլիւրանըն ալէնէն ճէրհ
ու ըէտտ իլլէմէլէրի պու պապտէ սիւքիւթ
իգրարտէն կէլէն տարպը մէսէլինէ ասէ-
մը ըայէթ իճապը, հալաէն տիր:

ՏԱԽԻԼԻՑԻ

Տէվլէթլու նէճապէթլու Մահմուտ
ճէլալէտտին էֆէնսի հաղթեթլէրինէ կէ-
յէնտէ իւհտէյի իսթիհսալլէրինէ պահիլյէ
միւրալայըրը թէվլէրիս պույրուլմասը իւզէ-
րինէ պու տէֆա պահիլյէ նաղըրը տէօլ-
լէթլու փաշա վէ սայըր իւմէրայը պահի-
լէ հաղըր օլտուգլարը հալտէ մէմուրիլէթ
ֆէրմանը ալիսի օգտունմուշ տուր:

Պաթօլիք մէղհէպիլին ըէյիսի էքրէ-
մի հալմէթլու Բաքա հաղթեթլէրի թարա-
ֆընտան բանագրանք իլէ թահթընաֆօրօղ-
տա պուլունան Գիւլիէլիան Յովհան է-
ֆէնտինին Պաթօլիք բաթիլի նասպ ու
թալին պույրուլմասընտա, հէր միլլէթ
բաթիլիլինին նասպ ու թայեիլինտէ եէկ-
տիկէրինի թէպրիգ վէ իատէի վիզիթա-
լէրի էօթէտէն պէրու ուսուլ իթիլիսաղ
օլունմուշ իլէն, էֆէնտիլի մուսայիլէյիսին
բաթիլիլինի Պուլլար էզարպընտան մա-
տա միլլէթը ալէր բաթիլիլէրի ըրւթ-
պէթլու էֆէնտիլէր թարաֆընտան չիմտի-
լէ տէկին թէպրիգ օլունմատըրը մէսմու-
լիմիլ օլմաղըն էվվէլտէն պէրու հէր բաթ-
իլյէ իճրա օլան ըէսմի պիր ուսուլին Գիւ-
լիէլիան էֆէնտիլյէ օլմատըրընա թահիւպ-
տէ գալտըրըմը իլէ պէրապէր հիքմէթի-
նի տախի անլայամամըշըր տըր:

Պիր Սըրպ զաղէթասընըն իշարա-
թընա նաղարէն Պօշնակլար տախի Պուլ-
կարլար միսիլլալ այըրճա քիլիսէ թալէպի-
նէ գընամ իթտիքլէրինտէն պունուն իօ-
թիտասը զըմնընտա պաղը Պօշնակ միւսթէ-
պէրլէրի Ստանպօլա կէլմէթ իւզրէ օրա-
տան եօլա չըղմըշլար տըր:

Րուսիլինին պաղը մահալլէրինտէ
նիւղուլ իտէն տօլու վէ չիտտէթլի եաղ-
մուրարտան մահուլաթ վէ արագիճէ զա-
րար իլրաս իթտիլի կիպի պաղը էպիլյէլէ-

րի տախի թահիւպ իթտիլինի մահալլին-
տէն եաղընօրլար:

Րուսիլի թիմուր եօլունուն չիմտի-
լիք Չաթալճայա գատար օլան խաթթը
ընտիտէի հիւսիւ խիթամպուլմաղին տիւն-
քի կիւն ըէսմի քիւշատը իճրա օլմուշ տուր:
խաթթը մէղպուր իւզէրինտէ իլլէմէթտէ
օլան գաթարլար եէսի ատէտ օլուպ պուն-
լարտան եալընը իքի գաթարը Ստանպօլ-
տան Չաթալճայա տէկին իլլէյէճէյինէ
գարար վէրլիլի տիր:

Կէյէնտէ Փրիլիլ վուգուսթընտան
տօլայը Պապը Չապիլիյէտէ պուլունան պիր
ընթիքի իլէ ժամկու Յովսէփ նամ քիմէս-
նէնին, կիւյա հագգընտա թէպէյիւն ի-
տէն ճիւհատէն տօլայը զաղէթալէր պի-
րէր կէօնա հիւքմ վէրիպ, քիմի պէշ սէ-
նէ քիմի օն պէշ սէնէ մահպուսիլյէթ,
քիմի սալպ օլաճաղընը եաղմըշլար ըար:
պու տէֆա ալարըրմը մալիւմաթը սահի-
հէյէ նաղարէն, մէրգում Յովսէփ քէնտի
ընթիքի իլէ պէրապէր էլան իսթիլիսաղ
օլունմայըպ, ֆագաթ Եարգլըլարտան տա-
խի իքի քիլի օլարագ պա էմըր հաղ-
րէթը Սէտարէթիէնահի թէվգիթ օլուն-
մուշլար տըր:

Մէհմեդն Սէտտտան պիր սիւալ
սէրնամէսիլիլէ տիւնքի տէրճ իթտիլի
պիր պէնտին ճէվաղը զաղէթամըրըն
պու կիւն միւսսատէսի օլմատըրընտան
պիզգարուր բէնչէնպիս կիւնիւնէ պրա-
ղըմըշ տըր:

Թահրիրէն Սէտայը Հաղրգէթէ
ճէվապ վէրմէյիպ ֆագաթ վիզայէյի նա-
մուս իլին չիֆահէն Իֆապ իտէն մահալլտէ
սէյլէյէճէյինի Յ. Փ. Կան տիւնքիւ Մէհ-
մեդն իլլէ պէյան իտէր:

Պունտան պէյլէ Յ. Փ. Կանըն թահ-
րիրէն ճէվապ վէրմէյէճէյինէ թէյէթթիւր
իտէրիլ չիւնքիւ քէնախի իլէ մուհտէրէ-
լէ իթթիքեապ վէ թէնէզլիւլ իթմէյիպ,
էկէրի զաղէթամըր իլէ մէրգումա ճէվապ
վէրմիշ իսէթ, պու տա վասէթայը Մէհմեդ
իլլէ եախօտ քէնտի թէրաֆընտան իլք էվ-
վէլ շախտըմըգա հէղահուն իթմէսի իլին ի-
տի:

Նամուս տալաթընա կէլինճէ, պիզ
եաղպըզլարըմըրըն հէր ըսպաթընա գա-
տըրը հէր նէ վաղըթ իսթէրսէ սէյլէյ-
մէյէ հաղըր օլուպ էյլէ Յ. Փ. Կան:
խօշալն բաթըրտըրընտան իճիլնապ իթմէ-
յէճէյիմիլի պէյան իտէրիլ:

1872 ՅՈՒԼԻՍ 11
ԳՍԼԱԹԱ ԲԻՍՏԱՍԸ

Յուլիս	8 աղշամ գափանուր	36—9
"	10 սապահ ալըլար	36—11
"	աղշամ գափանուր	36—13
"	11 սապահ ալըլար	36—14

ՍԱՀԻԳԻ ԻՄԹԻՅԱԶ ՎԵ ՄԵՍՈՒԼ ԴԱԶԵԹԱ
ՄԻՒՍԱԹԵԼ ԷՄԵԼԵՃԵԱՆ
ՂԱԼԱԹԱ

Ն. 19	ԷՐԹԵՆԻ ԲԻԼԻՍԱՍԸ ՍՕԳԱՂԸ ԽԱՆԸ ԲԷՊԻՐ
-------	--------------------------------------